

Standaard 1

Beleid en WHO-code, Scholing, Zwangerenvoorlichting, Ketenzorg

B1.1

Hanteert de organisatie een beleid met betrekking tot voeding en voorlichting over pijnbestrijding bij de partus waarin alle vijf standaarden expliciet aan de orde komen?

ja o nee o

B1.2

Zijn het beleid en aanverwante protocollen in overeenstemming met de meest recente wetenschappelijke inzichten?

ja o nee o

B1.3

Staat in het beleid hoe contacten plaatsvinden tussen de kunstvoedingsindustrie en de organisatie met wie, op wiens initiatief, met welke frequentie en met welk doel. (Contacten horen zo georganiseerd te worden dat personeelsleden die een rol hebben in het zorgproces geen contact hebben met de industrie).

ja o nee o

B1.4

Staat beschreven hoe registratie van geschenken, kortingen, scholingen of ander voordelen die worden aangeboden plaatsvindt: het aanbod, aan wie het aanbod werd gedaan, wat werd aangeboden, of het aanbod werd aangenomen of geweigerd.

ja o nee o

B1.5

Staat in het beleid langs welke route informatie uitwisseling intern verloopt over de behoeften van de afdeling, door wie de bevoorrading fysiek wordt uitgevoerd, hoe voorraden of tekorten worden bijgehouden/gecommuniceerd en hoe voorkomen wordt dat patiënten en hun bezoek met merktekens van producten van de kunstvoedingsindustrie worden geconfronteerd.

ja o nee o

B1.6

Heeft de organisatie beleid geformuleerd voor eigen werknemers over kolven en/of voeden op de werkplek bij hervatting van het werk na het bevallingsverlof?

ja o nee o

B1.7

Is het voedingsbeleid beschikbaar, zodat alle betrokken medewerkers het kunnen raadplegen?

ja o nee o

B1.8

Handelen alle medewerkers in overeenstemming met het beleid?

ja o nee o

B1.9

Is het voedingsbeleid duidelijk kenbaar en in begrijpelijke taal op alle afdelingen van de organisatie waar moeders, baby's en/of kinderen worden geholpen?

ja o nee o

- B1.10
Bestaat er een procedure om de effectiviteit van het voedingsbeleid te evalueren?
ja o nee o
- B1.11
Wordt de tevredenheid van cliënten met de begeleiding bij voeding geëvalueerd?
ja o nee o
- B1.12
Krijgen aanstaande ouders voorlichting over manieren van niet-medische pijnbestrijding tijdens de baring en het vermijden van risico's?
ja o nee o
- B1.13
Weigert de zorgorganisatie gratis leveranties van kunstmatige zuigelingenvoeding of leveranties tegen een gereduceerd tarief en wordt voor deze voeding tenminste 80% van de detailhandelsprijs betaald?
ja o nee o
- B1.14
Wordt er geen reclamemateriaal voor kunstmatige zuigelingenvoeding, flessen, spenen of fopspenen uitgestald of uitgedeeld aan zwangeren en ouders van zuigelingen en jonge kinderen?
ja o nee o
- B1.15
Weigert de organisatie cadeaus, niet-wetenschappelijke literatuur, materialen of voorzieningen, geld of steun voor nascholing of evenementen van producenten of distributeurs van producten die onder de Code vallen?
ja o nee o
- B1.16
Zorgt de organisatie ervoor dat zij aan de zwangere vrouwen, moeders of hun familieleden geen reclamemateriaal, monsters of felicitatiepakketten met daarin kunstmatige zuigelingenvoeding, flessen, spenen, fopspenen, andere benodigdheden voor babyvoeding of kortingsbonnen geeft?
ja o nee o
- B1.17
Begrijpen medewerkers waarom het belangrijk is om aan moeders geen gratis monsters kunstmatige zuigelingenvoeding of reclamemateriaal van fabrikanten van kunstmatige zuigelingenvoeding te geven?
ja o nee o
- S1.1
Zijn alle medewerkers zich bewust van de bijzondere eigenschappen van borstvoeding en zijn zij geschoold in het beleid en de werkwijze van de organisatie, waardoor borstvoeding wordt beschermd, bevorderd en ondersteund?
ja o nee o
- S1.2
Zijn alle zorgverleners in de moeder- en kindzorg, ook de invalkrachten, bij hun indiensttreding op de hoogte gesteld van het voedingsbeleid van de organisatie?
ja o nee o
- S1.3
Krijgen **alle** zorgverleners in de moeder- en kindzorg bijscholing in de begeleiding bij voeding binnen zes maanden na hun indiensttreding?
ja o nee o
- S1.4
Behandelt de bijscholing of opleiding alle Vijf Standaarden?
ja o nee o

S1.5

Omvat de scholing in de begeleiding bij voeding voldoende aandacht voor praktijkbegeleiding en communicatie? ja o nee o

Z1.1

Krijgen alle zwangere vrouwen die worden gezien door de organisatie voorlichting over de behoeften van een baby, de eigenschappen van borstvoeding en over de praktijk ervan, zoals het belang van ongestoord huid-op-huidcontact meteen na de bevalling, voedingssignalen en rooming-in? ja o nee o

Z1.2

Krijgen vrouwen die niet van plan zijn borstvoeding te geven een open gesprek met een zorgverlener met betrekking tot het belang van de voedingskeuze. ja o nee o

Z1.3

Krijgen alle zwangere vrouwen die worden gezien door de organisatie voorlichting over de invloed van een gemedicaliseerde partus op de start met voeden? ja o nee o

Z1.3

Wordt in de prenatale gegevens vastgelegd of het bovenstaande met de zwangere is besproken? ja o nee o

Z1.4

Zijn de prenatale gegevens voorhanden ten tijde van de bevalling? ja o nee o

Z1.5

Zijn de medewerkers op de hoogte van de effecten van een gemedicaliseerde partus op de start met voeden? ja o nee o

Z1.6

Wordt door de zorgverleners (artsen, verloskundigen, verpleegkundigen) extra aandacht en ondersteuning gegeven aan zwangere vrouwen die nog nooit borstvoeding hebben gegeven of die er eerder problemen mee hebben ondervonden? ja o nee o

K1.1

Bestaat er een structureel interdisciplinair voedingsoverleg met andere organisaties en betrokken bij de zorg rond moeder en kind? ja o nee o

K1.2

Is dit overleg van een zodanig niveau dat gesproken kan worden van wederzijdse inspanningsverplichting? ja o nee o

K1.3

Staan bijzonderheden over voeding op het overdrachtsformulier van kraamafdeling naar kraamzorg of JGZ, van couveuse/kinderafdeling naar kraamzorg of JGZ? ja o nee o

K1.4

Worden (aanstaande) moeders altijd gewezen op mogelijkheden voor moeder-tot-moedercontact en borstvoedingorganisaties? ja o nee o

K1.5

Zijn de medewerkers op de hoogte van de specifieke rol die de borstvoedingorganisaties en andere moeder-tot-moedercontacten kunnen vervullen bij de ondersteuning van (borst)voeding? ja o nee o

Standaard 2

Goede start.

2.1

Staat in het beleid dat vrouwen direct na de bevalling ongestoord huidcontact met hun baby hebben, tenzij er een medische reden is die dit (tijdelijk) niet toelaat.

ja o nee o

2.2

Staat in het beleid dat bij vrouwen bij wie direct ongestoord contact om medische redenen niet mogelijk was, ernaar gestreefd wordt dat dit contact in te halen, zodra de toestand van moeder en baby dit toelaat.

ja o nee o

2.3

Staat in het beleid hoe het eerste uur na de bevalling wordt georganiseerd.

ja o nee o

2.4

Staat in het beleid welke medische redenen er zijn voor het niet hebben van huidcontact.

ja o nee o

2.5

Staat in het beleid dat hulp wordt aangeboden bij het aanleggen/de eerste voeding, indien nodig.

ja o nee o

2.6

Krijgen alle vrouwen na een normale bevalling hun baby bloot bij zich, met huid-op-huidcontact, meteen na de geboorte en mogen zij hem tenminste gedurende het eerste uur ongestoord bij zich houden?

ja o nee o

2.7

Legt een zorgverlener de moeder uit hoe zij kan zien of haar baby toe is aan voeding en biedt zij/hij hulp aan om tijdens dit eerste uur de borst te geven of een eerste voeding per fles?

ja o nee o

2.8

Krijgen alle vrouwen na een sectio of kunstverlossing hun baby bloot bij zich, met huid-op-huidcontact, zodra ze daartoe in staat zijn?

ja o nee o

2.9

Mogen deze baby's dan minstens een uur bij hun moeder blijven, met huid-op-huidcontact?

ja o nee o

2.10

Als moeders hun baby vanwege een medische complicatie niet meteen na de geboorte bij zich konden krijgen, stimuleert de organisatie/couveuseafdeling dan later huid-op-huidcontact, bijvoorbeeld door middel van kangoeroeën?

ja o nee o

2.11

Zijn de medewerkers van de couveuse/kinderafdeling op de hoogte van de positieve effecten van huid-op-huidcontact tussen moeder en kind?

ja o nee o

Standaard 3

Informatie en praktijk van voeden

3.1

Bieden de zorgverleners alle moeders nog eens hulp aan bij de voeding tijdens het eerste etmaal na de bevalling? ja o nee o

3.2

Zijn de meeste vrouwen die borstvoeding geven in staat te laten zien hoe zij hun baby op de juiste manier aanleggen? ja o nee o

3.3

Zijn de meeste vrouwen die voeding per fles geven in staat te laten zien hoe zij hun baby op de juiste manier laten aanhappen en ingaan op signalen van voldaan zijn en niet passende stroomsnelheid van de fles? ja o nee o

3.4

Krijgen vrouwen die borstvoeding geven uitleg over afkolven, ook met de hand, of krijgen ze informatie en advies hoe ze daarbij hulp kunnen krijgen, mocht het nodig zijn? ja o nee o

3.5

Krijgen vrouwen die voeding per fles geven uitleg over veilig bereiden en bewaren van de voeding? ja o nee o

3.6

Is er iemand (eventueel extern) beschikbaar die een specialistische opleiding in de begeleiding bij borstvoeding heeft gevolgd? ja o nee o

3.7

Krijgt een vrouw die nog nooit borstvoeding heeft gegeven of die er eerder problemen mee heeft ondervonden extra aandacht en ondersteuning van de zorgverleners? ja o nee o

3.8

Worden de moeders, van wie de baby bijzondere zorg nodig heeft, geholpen de melkproductie op gang te brengen en in stand te houden door middel van frequent afkolven? ja o nee o

3.9

Krijgen deze moeders specifieke begeleiding als hun baby aan de borst mag drinken? ja o nee o

3.10

Wordt daarbij gebruik gemaakt van het Stappenplan Borstvoeding voor prematuren? ja o nee o

3.11

Laten de zorgverleners merken hoe belangrijk voeden op verzoek is, door geen beperkingen op te leggen aan de frequentie en de duur van de voedingen? ja o nee o

3.12

Krijgen alle moeders het advies hun baby te voeden volgens de fysiologische blauwdruk van de baby? ja o nee o

- 3.13
Krijgen de moeders het advies hun baby in principe aan de borst te laten drinken zo lang hij wil? ja o nee o
- 3.14
Krijgen de moeders het advies hun baby wakker te maken voor een voeding als hij overdag langer dan drie uur slaapt? ja o nee o
- 3.15
Wordt moeders uitgelegd hoe zij hun melkproductie voldoende op peil kunnen houden? ja o nee o
- 3.16
Maken de kraamafdeling en de couveuseafdeling duidelijke afspraken, zowel met de moeder als onderling, omtrent bezoektijden en de mogelijkheid de baby te voeden? ja o nee o
- 3.17
Krijgen baby's die borstvoeding krijgen eventuele (bij)voeding niet per fles aangeboden? ja o nee o
- 3.18
Worden baby's die borstvoeding krijgen, verzorgd zonder gebruik te maken van door de zorgverlener aangeboden fopspenen? ja o nee o
- 3.19
Zijn de zorgverleners op de hoogte van de voor- en nadelen van fopspeengebruik? ja o nee o
- 3.20
Krijgen moeders uitleg over de verschillende voor- en nadelen van fopspeengebruik? ja o nee o
- 3.21
Zijn de medewerkers op de couveuseafdeling terughoudend in het aanbieden van bijvoeding per fles aan baby's die borstvoeding (gaan) krijgen, voor zij ruim de gelegenheid hebben gekregen te oefenen aan de borst? ja o nee o
- 3.22
Krijgen de moeders van wie de baby is opgenomen op de couveuseafdeling uitleg over de methode van bijvoeding? ja o nee o
- 3.23
Zijn de medewerkers op de couveuseafdeling terughoudend in het aanbieden van een fopspeen aan baby's die borstvoeding (gaan) krijgen, voor zij ruim de gelegenheid hebben gekregen te oefenen aan de borst? ja o nee o
- 3.24
Krijgen moeders die borstvoeding geven informatie over de mogelijke negatieve gevolgen van flesgebruik in de eerste periode? ja o nee o
- 3.25
Wordt bij pijn bij het voeden een specifiek advies gegeven afgestemd op de oorzaak ervan? ja o nee o

Standaard 4

Bijvoeding

4.1

Heeft de organisatie een indicatieprotocol voor aanvaardbare medische redenen voor het geven van bijvoeding? (zie: [aanvaardbare](#) medische gronden voor bijvoeding)

ja o nee o

4.2

Heeft de organisatie een glucoseprotocol met aandacht voor het voorkomen van hypoglycaemie door middel van huidcontact tussen moeder en baby en frequente voedingen? (bij borstvoeding: aan de borst).

ja o nee o

4.3

Is het beleid voor eigen medewerkers om borstvoeding met werk te combineren actief, uitnodigend en stimuleert om werk en borstvoeding of kolven te combineren?

ja o nee o

4.6

Hebben de medewerkers duidelijk voor ogen welke de aanvaardbare medische gronden zijn, waarop aan voldragen borstgevoede pasgeborenen andere voeding of vocht dan moedermelk wordt voorgeschreven?

ja o nee o

4.7

Krijgen borstgevoede baby's de eerste vier tot zes maanden geen andere voeding dan moedermelk, noch extra vocht, tenzij op medische indicatie?

uitsluitend moedermelk

ja o nee o

andere voeding of vocht, zonder medische indicatie

ja o nee o

4.8

Wordt aan ouders/moeders duidelijk uitgelegd waarom de baby de medisch geïndiceerde bijvoeding nodig heeft?

ja o nee

4.9

Worden alle vervangingsmiddelen voor moedermelk, inclusief specialistische producten, die in de organisatie gebruikt worden, gekocht net als andere voedingsmiddelen en medicijnen?

ja o nee o

Standaard 5

Hechting en zeggenschap.

5.1

Staat in het beleid dat

- de organisatie gezinsgerichte zorg levert? ja o nee o
- de organisatie de visie uitdraagt dat moeder en baby gedurende het eerste half jaar een eenheid vormen? ja o nee o

5.2

Voor ziekenhuizen:

Is er een beleid voor de situatie dat:

- een moeder met een kind jonger dan zes maanden wordt opgenomen, of
- voor de situatie dat een kind jonger dan zes maanden wordt opgenomen. ja o nee o

5.3

Staat in het beleid dat ouders te allen tijde gestimuleerd worden om hun behoeften en wensen ten aanzien van de zorg kenbaar te maken en over de zorg mee te beslissen.

5.4

Blijven moeder en kind dag en nacht bij elkaar op dezelfde kamer, uitgezonderd korte onderbrekingen van maximaal een uur voor een noodzakelijke procedure of tenzij er voor scheiding van moeder en kind een medische indicatie bestaat? ja o nee o

5.5

Beginnen vrouwen die met een sectio of kunstverlossing bevallen zijn met rooming-in binnen een uur nadat ze daartoe in staat zijn? ja o nee o

5.6

Is rooming-in op de couveuseafdeling mogelijk, bijvoorbeeld gedurende het laatste etmaal voordat de baby mee naar huis mag? ja o nee o

5.7

Krijgen alle vrouwen informatie over het belang van hechting en een responsieve relatie met hun kind. ja o nee o

5.8

Krijgen alle vrouwen informatie over wat de hechting bevordert. ja o nee o

5.9

Krijgen alle vrouwen informatie over het belang van rooming-in in het eerste half jaar. ja o nee o

5.10

Krijgen alle vrouwen uitleg over manieren van troosten. ja o nee